

I

(Resolutsioonid, soovitused, suunised ja arvamused)

ARVAMUSED

EUROOPA ANDMEKAITSEINSPEKTOR

Euroopa andmekaitseinspektori arvamus järgmise õigusakti kohta: muudetud ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus vastastikuse haldusabi kohta Euroopa Ühenduse finantshuvide kaitsmisel pettuse ja muu ebaseadusliku tegevuse eest

(2007/C 94/01)

EUROOPA ANDMEKAITSEINSPEKTOR,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 286,

võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artiklit 8,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ⁽¹⁾ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrust (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta⁽²⁾, eriti selle artiklit 41,

võttes arvesse komisjoni 19. septembri 2006. aasta taotlust arvamus esitamise kohta kooskõlas määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõikega 2,

tatud menetluste koordineerija ja vahendajana, eelkõige Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) kaudu.

Muudetud ettepaneku saatis komisjon Euroopa andmekaitseinspektorile 18. detsembril 2000. aasta määruse (EÜ) nr 45/2001 (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta) artikli 28 lõike 2 kohase arvamus saamiseks. Enne seda paluti Euroopa andmekaitseinspektori arvamus seoses sama ettepaneku esimese versiooniga komisjoni vastuvõetud kujul. Nimetatud taotluse tulemusena võttis Euroopa andmekaitseinspektor 2004. aasta oktoobris vastu arvamus, mis käsitles määruse ettepanekut komisjoni vastuvõetud kujul⁽³⁾. Komisjoni 19. septembri 2006. aasta kirja näol on seega tegemist uue taotlusega *täiendava arvamus saamiseks* muudetud ettepaneku kohta; Euroopa andmekaitseinspektor rahuldab selle palve heameelega, võttes eelkõige arvesse, et esialgset ettepanekut muudeti seadusandliku protsessi käigus, eesmärgiga ettepanek vastu võtta. Euroopa andmekaitseinspektoriga tuleb artikli 28 lõike 2 kohaselt konsulteerida iga kord, kui komisjon võtab vastu uue ettepaneku.

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE ARVAMUSE:

I. SISSEJUHATUS

Muudetud ettepanekus, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust vastastikuse haldusabi kohta Euroopa Ühenduse finantshuvide kaitsmisel pettuse ja muu ebaseadusliku tegevuse eest (edaspidi "muudetud ettepanek"), sätestatakse komisjoni ja liikmesriikide vaheline suhtlus- ja abiandmiskord ühenduse finantshuvide kaitseks. Selline kord hõlmab vastastikuse haldusabi andmist ning samuti teabevahetust. Sellega seoses sätestatakse muudetud ettepanekus komisjoni roll eespool nime-

⁽¹⁾ ELT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁽²⁾ ELT L 8, 12.1.2001, lk 1.

II. PEAMISED MÄRKUSED

II.1. Andmekaitseküsimuste ülekandmine rakendusaktidesse

Ühenduse finantshuvide kaitsmiseks mõeldud andmevahetus- ja halduskorra kehtestamisel ei sisalda muudetud ettepanek uusi andmekaitse-eeskirju ega erandeid olemasolevasse andmekaitse- raamistikku, nimelt direktiivi 95/46/EÜ ega määrusesse (EÜ) nr 45/2001. Selle asemel kinnitab muudetud ettepanek nende õigusaktide kohaldamist ning kutsub mõnes valdkonnas üles võtma vastu andmekaitseküsimusi käsitlevad rakendusaktid.

⁽³⁾ ELT C 301, 7.12.2004, lk 4.

Euroopa andmekaitseinspektor leiab, et antud juhul on selline lähenemisviis rahuldav niivõrd, kui võrd sellega säilitatakse andmevahetus- ja haldusmenetluste, kaasa arvatud muudetud ettepanekuga kehtestatud andmevahetustoimingute raames direktiivis 95/46/EÜ ja määruses (EÜ) nr 45/2001 sisalduvad andmekaitsestandardid. Euroopa andmekaitseinspektoril oleks põhjust muretsemiseks juhul, kui nimetatud norme oleks alanud.

Samas on Euroopa andmekaitseinspektor teadlik, et sellise lähenemisviisi tulemusena lükkub andmekaitsekiisimuste alane mõttevahetus hilisemale ajale, s.t rakendusaktide koostamise etappi. Seetõttu märgib Euroopa andmekaitseinspektor, et rakendusaktide koostamise protsessis tuleb eriti hoolikalt kaaluda isikuandmete kaitset seoses andmevahetus- ja haldusmenetluste kehtestamisega. Euroopa andmekaitseinspektor tervitab seetõttu muudetud ettepanekusse kohustuse lisamist, mille kohaselt tuleb selliste rakendusaktide koostamisel temaga konsulteerida, eelkõige selles osas, mis käsitleb muudetud ettepaneku artikli 11 kohaselt komisjonile juurdepääsuõiguse andmist liikmesriikides säilitatavatele käibemaksuandmetele, artikli 12 lõike 4 kohast toimingute ja tehingutega seotud teabe edastamist spontaanse abi korral ning teabe vahetamist ja vastastikkuse abi andmist seoses muudetud ettepaneku artikli 23 kohaste muude rikkumistega. Konsulteerimine Euroopa andmekaitseinspektoriga on vajalik mitte üksnes seadusandlike ettepanekute puhul määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõike 2 kohaselt, vaid samuti ühenduse institutsioonide või organeid (eraldi või koos teiste institutsioonide või organitega) hõlmava isikuandmete töötlemisega seotud sarnaste haldusmeetmete puhul määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõike 1 kohaselt.

II.2. Mõju isikuandmete kaitsele: selgitus artikli 17 lõike 1 kohta

Kuigi muudetud ettepanek ei sisalda eespool kirjeldatud kujul uusi isikuandmete kaitse eeskirju määruses sätestatud teabevahetuse kontekstis, on mõnedel ettepaneku artiklitel kaudne mõju andmekaitsele, mis järgmistel juhtudel näib positiivseks. Näiteks liikmesriikide kohustus määrata kõnealuse määruse rakendamiseks pädevad asutused ning teatada need komisjonile võib aidata kaasa sellele, et teabevahetus toimub eranditult pädevate asutuste vahel ja mitte muude osapooltega. Euroopa andmekaitseinspektor tervitab asjaolu, et abi- ja teabetaotlustele lisatakse lühike kirjeldus taotluse esitanud ametiasutusele teadaolevatest asjaoludest, sest see võib aidata piirata teabevajaduse rahuldamise asjakohaste andmete hulka.

Vastukaaluks märgib Euroopa andmekaitseinspektor, et muudetud ettepanek sisaldab vähemalt ühte sätet, mis võib isikuandmete kaitsele negatiivset mõju avaldada. Selleks on muudetud ettepaneku artikkel 17, mis oli varem komisjoni vastuvõetud ettepaneku artikkel 18. Euroopa andmekaitseinspektori 2004. aasta arvamuse punktis 4 märgitakse, et artikli 18 lõike 1 teine lõik ei tohiks mõjutada andmesubjektide õigusi

neid endid käsitlevatele isikuandmetele juurde pääseda. Euroopa andmekaitseinspektor eeldab, et see on seadusandja kavatsus, kuid praegusest sõnastusest see päris täpselt ei selgu. Seetõttu soovib Euroopa andmekaitseinspektor lisada artikli 17 lõike 1 teise lõigu lõppu järgmine lause: "*See ei mõjuta andmesubjektide õigusi neid endid käsitlevatele isikuandmetele juurdepääsul, kooskõlas direktiiviga 95/46 ja määrusega 45/2001.*"

II.3. Alternatiivse sõnastuse ettepanek

Euroopa andmekaitseinspektor tervitab asjaolu, et muudetud ettepanekus võetakse arvesse mõningaid Euroopa andmekaitseinspektori 2004. aasta arvamuses tehtud märkuseid. Näiteks, pidades silmas määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõike 2 kohustuslikku laadi, tervitab Euroopa andmekaitseinspektor muudetud ettepanekusse sisalduvat selget viidet kõnealusele konsulteerimisele. Euroopa andmekaitseinspektor leiab siiski, et nimetatud viide tuleks teha ettepaneku preambulis, pärast sõnadega "võttes arvesse ..." algavat osa. Sellist lähenemisviisi kasutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettuste vastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta. Lisaks soovib Euroopa andmekaitseinspektor asendada praegune sõnastus järgmisega: "*Pärast Euroopa andmekaitseinspektoriga konsulteerimist*", kooskõlas tavapraktikaga.

III. JÄRELDUS

Euroopa andmekaitseinspektor leiab, et üldjoontes on muudetud ettepanekus säilitatud ELi andmekaitseraamistik, eelkõige direktiivis 95/46/EÜ ja määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud isikuandmete kaitse tase.

Sellegipoolest märgib Euroopa andmekaitseinspektor, et see, kas selliseid andmekaitsestandardeid ka tegelikult täidetakse, sõltub nende rakendusaktide konkreetsest sisust, mille õiguslikuks aluseks muudetud ettepanek on. Kuna rakendusaktid on isikuandmete kaitse seisukohalt selles kontekstis äärmiselt olulise tähtsusega, tervitab Euroopa andmekaitseinspektor muudetud ettepanekusse sätte lisamist, mis kohustab selliste rakendusaktide koostamisel temaga konsulteerima.

Kokkuvõtteks on Euroopa andmekaitseinspektor rahul muudetud ettepaneku sisuga ning ei näe vajadust sellesse täiendavaid muudatusi teha, välja arvatud artikli 17 lõike 1 täpsustamine II osa punkti 2 kohaselt ning II osa punktis 3 kehtivate konsultatsioonireeglite kohaselt tehtud muudatusettepanek.

Brüssel, 13. november 2006.

Peter HUSTINX

Euroopa andmekaitseinspektor